

HRVATSKI SABOR

Odbor za zaštitu okoliša i prirode

KLASA: 022-03/22-01/24

URBROJ: 6521-29-22 -

Zagreb, 23. ožujka 2022.

D.E.U. br. 21/028

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE
g. Domagoj Hajduković, predsjednik

Predmet: Mišljenje o Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja COM (2021) 554, D.E.U. br. 21/028;

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora razmotrio je, na 31. sjednici održanoj 23. ožujka 2022. godine Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja COM (2021) 554, koje je Odboru za zaštitu okoliša i prirode sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora dostavio Odbor za europske poslove, aktom od 15. veljače 2022. godine.

Stajalište Republike Hrvatske o ovom Prijedlogu Uredbe usvojila je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske Zaključkom KLASA: 022-03/22-07/23, Urbroj: 50301-21/22-22-2 na sjednici održanoj 1. veljače 2022. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložila predstavnica Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te istaknula kako Prijedlog izmjene Uredbe o LULUCF-u postavlja opći cilj EU-a za neto uklanjanje stakleničkih plinova u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF) na 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ do 2030. godine; pojačava obvezu država članica da podnose integrirane planove ublažavanja klimatskih promjena za sektor zemljišta i poboljšava zahtjeve praćenja pomoću digitalnih tehnologija; usklađuje ciljeve sa srodnim političkim inicijativama u području bioraznolikosti i bioenergije; utvrđuje cilj EU-a u pogledu klimatske neutralnosti za 2035. godinu u sektoru zemljišta (sektor zemljišta u ovom kontekstu objedinjuje sektore LULUCF-a i poljoprivredni sektor). Prijedlog izmjene Uredbe o LULUCF-u uvodi samo manje izmjene u regulatorni okvir LULUCF-a za prvo obvezujuće razdoblje tj. od 2021. do 2025. dok se značajne promjene odnose na drugo obvezujuće razdoblje od 2026. do 2030. godine.

Republika Hrvatska pozdravlja prijedlog zakonodavnog okvira kojim se uređuje sektor LULUCF-a koji ima značajnu ulogu uklanjanja CO₂ iz atmosfere. Imajući u vidu da je ovaj sektor raznoliko uređen u pojedinim državama članicama RH smatra kako Prijedlog izmjene Uredbe o LULUCF- u mora u većoj mjeri voditi računa o specifičnostima pojedinih država članica, što je bio slučaj u Uredbi (EU) 2018/841.

RH ističe da je pri postavljanju cilja zbirne neutralnosti u 2035. godini za sektor korištenja zemljišta nužno prepoznati da je kod nekih država članica, poput RH, AFOLU (Agriculture, Forestry and Other Land Use) sektor negativan već dugo vremena. U obzir treba uzeti da je RH istovremeno neto uvoznica hrane. Nametanje dodatnog povećanja ponora u sektoru LULUCF-a uz

istovremeno smanjivanje emisija iz poljoprivrede dovest će do još većeg disbalansa između proizvedene hrane i potreba stanovništva.

Nakon provedene analize utjecaja Prijedloga izmjene Uredbe o LULUCF-u, RH ne podržava definiranje godišnjih obveza obvezujućeg razdoblja 2026.-2030. na temelju putanja prosječnih vrijednosti emisija i uklanjanja ukupnog sektora za godine 2021., 2022. i 2023. i vrijednosti iz Priloga II.a.

RH smatra kako trenutni trend emisija i uklanjanja te njihove projekcije definirane za razdoblje od 2021. do 2025. godine, nisu adekvatno vrednovane pri određivanju zadanih ciljeva od 2026. do 2030. godine. Prijedlog EK-a je, u cilju postizanja transparentnosti i jednostavnosti izračuna ciljeva LULUCF-a svake države članice, zanemario startne pozicije i činjenicu koliko koja država članica trenutno doprinosi ponorima u sektoru LULUCF-a te u kojoj mjeri ponori sektora LULUCF-a svake države članice "pokrivaju" njene emisije. Države članice, koje su poput RH, svojim politikama čuvale okolišni integritet i biološku raznolikost očuvanjem velikih površina šuma i njihovim održivim upravljanjem, a što je razvidno iz udjela kopnene površine RH obuhvaćene zaštićenim područjima i mrežom Natura 2000, nisu uzete u obzir prilikom određivanja fleksibilnosti u tekstu Prijedloga izmjene Uredbe o LULUCF-u.

Nastavno na definirani cilj u 2030. godini, sadržan u Prilogu II.a, predložena vrijednost uklanjanja za RH od -5,5 MtCO₂eq u 2030. predstavlja velik izazov s obzirom da prosječno uklanjanje CO₂ u Hrvatskoj po glavi stanovnika, po površini i po BDP-u, već značajno nadilazi prosjeke EU-a.

RU predstavlja 1,4% ukupne površine EU-a s 0,92% ukupnog stanovništva i s udjelom od 0,38% ukupnog GDP-a EU-a. Pritom je sektor LULUCF-a RH ostvario 1,8% ukupnog uklanjanja sektora LULUCF-a EU-a za razdoblje 2016.-2018.

Prijedlogom izmjena Uredbe o LULUCF-u predviđen je udio ponora sektora LULUCF-a RH u sektoru LULUCF-a EU-a u iznosu od 1,35 tCO₂ eq/stanovnik, što je dvostruko više od prosjeka EU-a koji iznosi 0,69 tCO₂ eq/stanovnika.

S obzirom na to da su uklanjanja od -5,5 MtCO₂eq bila ostvarena u sektoru LULUCF-a u 2019. godini prema Inventaru emisija i uklanjanja (NIR 2021.), kako bi RH ispunila predložene obveze intenzitet gospodarenja šumama potrebno je zadržati najmanje na sadašnjoj razini.

RH smatra kako Prijedlog izmjena Uredbe o LULUCF-u ne uzima u obzir dosadašnje napore država i trend emisija u poljoprivrednom sektoru kao ni ekonomsko-socijalni potencijal država članica da smanjuju emisije u poljoprivrednom sektoru. Naime, RH je imala smanjenje emisija u sektoru poljoprivrede u vrijednosti od 61,98% u 2019. godini u odnosu na 1990. godinu.

RH smatra kako u obzir treba uzeti činjenicu da je u razdoblju 2010.-2018. ostvarila znatno smanjenje emisija iz stočarstva (uzrok tome je smanjenje velikog broja mliječnih krava).

RH također ističe da u odgovoru na izazov vezan uz zahtjev za smanjenje emisija iz poljoprivrede, treba uzeti u obzir i ciljeve definirane u Nacionalnoj razvojnoj strategiji, Programu rada Vlade RH za razdoblje 2020.-2024. kao i očekivani učinak provedbe Strategije poljoprivrede.

U raspravi na Odboru dodatno pojašnjenje zatraženo je vezano uz izražen stav da predložena vrijednost uklanjanja za RH od -5,5 MtCO₂eq u 2030. godini predstavlja veliki izazov. Predstavnica Ministarstva pojasnila je kako u slučaju da se ne ispuni navedeno moramo kupovati od druge države članice.

Nakon provedene rasprave Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora, sukladno članku 152. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, jednoglasno (10 glasova „za“) je utvrdio sljedeće:

MIŠLJENJE

Odbor podržava Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru

korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja COM (2021) 554

Za izvijestitelja na sjednici Odbora za europske poslove određena je Sandra Benčić, predsjednica Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Sandra Benčić

